

JUNIOR LYCEUMS ANNUAL EXAMINATIONS 2001

Educational Assessment Unit - Education Division

IT-TIELET KLASSI

STORJA

TIME : 1hr 30min

Name _____

Class _____

- A. Poggji dawn l-avvenimenti wara xulxin skond kif ġraw. In-numru wieħed qiegħed jingħata bħala eżempju.

Il-bini tal-Belt Valletta	
L-Ordni titlaq mill-Birgu u tmur il-Belt	
L-Assedju l-Kbir	1
L-Irvell tal-qassisin	
L-Invażjoni Franciża	
L-Irvell tal-Maltin kontra l-Franciżi	

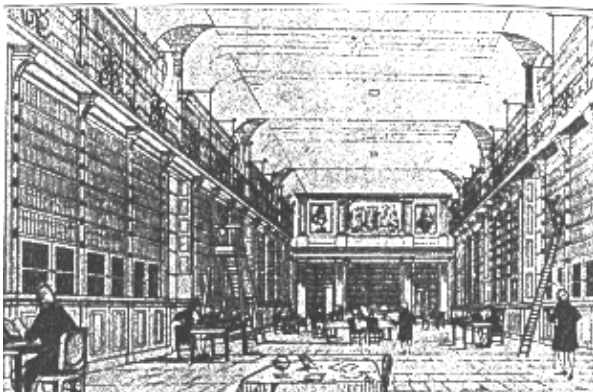
(5 x 1 = 5)

- B. Qabbel dawn li ġejjin billi tpoġġi numru fl-ispazju li hemm fidejn it-Tieni Kolonna. In-Numru wieħed qiegħed jingħata bħala eżempju.

1	Il-Gran Mastru Jean de la Valette	Il-Bini tas-Swar tal-Kottonera	
2	Il-Gran Mastru Jean de la Cassiere	Tella it-Torri Madwar il-kosta	
3	Il-Gran Mastru Nikol Cottoner	L-Akwedott	
4	Il-Gran Mastru Verdala	Il-Bini ta' San Gwann	
5	Il-Gran Mastru De Redin	Il-Bini tal-Belt Valletta	1
6	Il-Gran Mastru Alof de Wignacourt	Il-Kastell tal-Buskett	

(5 x 1 = 5)

C.

- (1) X'jisseejaħ il-bini li qed tara fl istampa? _____ (1) u fejn jinsab _____(1)
- (2) X'insibu f'dan il-bini? _____(2)
- (3) Min ħa ħsieb li jitla dan il-bini? _____(1)

(5 marks)

Ċ. Il-Flotta ta' l-Ordni

Is-San Ġiovanni

1) Matul il-ħakma ta' l-Ordni kellna ħafna biċċiet tal-baħar bħal dawn. Għid x'kien l-użu tagħhom.

_____ (2)

_____ (2)

2) Spjega kif kienu jimxu dawn il-biċċiet tal-baħar?

_____ (1)

3) (A) Semmi post partikulari f'Malta li kellu rabta partikulari magħhom

_____ (1)

(B) Fejn kien jinsab dan il-post. _____ (1)

(Ċ) Liema xogħol kien isir f'dan il-post

_____ (2)

_____ (2)

4) X'tip ta' xogħol kienu jagħmlu l-Maltin fuq il-biċċa tal-baħar li tidher fl-istampa. Semmi żewġ xogħolijiet.

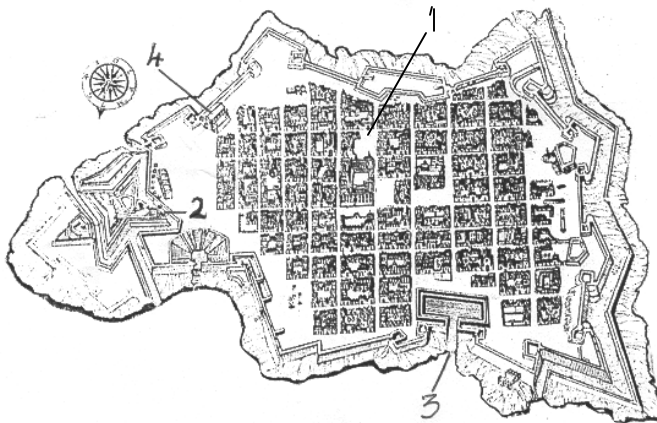
_____ (1) _____ (1)

5) Semmi żewġ battalji mportanti li fihom ħadet sehem il-flotta ta' l-Ordni?

_____ (1) _____ (1)

(15 –il marka)

E. Ħares sewwa lejn din il-mappa tal-belt Valletta u wieġeb id-domandi kollha.

(1) X'tissejjaħ l-art li fuqha nbriet il-Belt Valletta? _____ (1)

(2) F'liema sena tqiegħdet l-ewwel ġebbla tal-Belt Valletta? _____ (2)

(3) X'jissejġu l-ħitan għoljin u ħoxnin li jdawwru l-belt? _____ (2)

u għall-liema skop inbnew? _____ (2)

- (4) (1) Fiċ-ċentru tal-belt indikat bin-numru 1, hemm bini kbir li quddiemu għandu pjazza. X'jissejjaħ dan il-bini. _____ (2)
- (2) Min kien il-perit tiegħu _____ (2)
- (3) Semmi tliet persunaġġi li jirrapreżentaw tliet ħakmiet differenti li għexu fih matul is-snin. _____ (1) _____ (1)
- (4) Semmi kamra partikulari fih _____ (1)
- (3) Fl-istampa ndikata bin-numru 2 hemm fortizza.
- (1) X'jisimha din il-fortizza? _____ (1)
- (2) Semmi avveniment fl-istorja ta' Malta li għandu rabta magħha? _____ (1)
- (6) Fl-istampa ndikat bin-numru 3, hemm post li għandu isem partikulari.
- (1) X'inhu l-isem ta' dan il-post? _____ (1)
- (2) Kif sar? _____ (1)
- (3) X'kien li skop oriġinali tiegħu? _____ (2)
- (7) Fil-mappa hemm bini indikat bin-numru 4.
- (1) X'kien jissejjaħ dan il-bini? _____ (2)
- (2) X'kien l-użu tiegħu? _____ (2)
- (3) X użu qed isir minnu illum _____ (2)
- (8) Fil-Belt Valletta matul il-ħakma ta' l-Ordni kien hemm b'kollox tmien Berga.
- (1) Semmi waħda minnhom li għada teżizisti? _____ (2)
- (2) X'kien l-użu ta' kull Berġa? _____ (2)
- (9) Fil-Belt Valletta hemm ħafna bini storiku. Semmi zewġ affarijiet li jstgħu jagħmlulu l-ħsara.
- _____ (1)
- _____ (1)

(31 marks)

F) Aqra sewwa dan il-paragrafu u wieġeb id-domandi kollha.

Madwar xahrejn wara il-Kummissjoni Repubblikana Franciża ħadet it-tmexxija tal-gżira f'idejha saret l-ewwel qawma tal-Maltin. Dan kien bejn it-2 u t-3 ta' Settembru 1798. Reynaud de Angelis, il-kummissarju Franciż, baġhat xi nies minn tiegħu r-Rabat biex jieħdu xi ħwejjeġ prezzjużi mill-knisja tal-Franġiskani ta' Gieżu u mill-Oratorju tal-fratellanza ta' San Ġuzepp.

Xi Maltin iltaqgħu ma' ġenb il-knisja ta' Gieżu u ħadu d-dehbijiet, il-fided u l-ilbies sagru li kien hemm fil-knisja u fl-oratorju, fid-dar ta' Manwel Vitale ħalli jzommhom għandu. Fil-waqt waslet aħbar li dawk mibgħuta mill-Franċiżi, fosthom ċertu Ġuzeppi Farruġia, kienu qed iwettqu fil-knisja tal-Karmnu dak li għamlu fir-Rabat.

Il-Maltin ġrew bi ħġarhom lejn l-Imdina. Il-Franċiżi, stazzjonati hemm. amrullohom (lill-Maltin) biex joħorġu 'l-barra u jmorru lejn djarhom.

Meħuda minn Grajjiet Malta, It-tielet ktieb p194

1. A Taħt liema ħakma kienu l-Maltin sa Ġunju 1798? _____ (1)
B Taħt liema ħakma kienu l-Maltin kollha bejn Ġunju u Settembru _____ (1)
u semmi persuna waħda marbuta ma din il-ħakma _____ (1)
 2. Wara li taqra dan il-paragrafu tinduna li l' Maltin kellhom xi ħaġa partikulari għal qalbhom. Għid liema kienet? _____ (2)
u agħti prova ta' dak li qed tgħid mill-istess paragrafu. _____ (2)
 3. Fil-paragrafu jissemma persunaġġ importanti Malti.
(A) Għid min kien? _____ (1)
(B) X'importanza kellu fit-2 u 3 ta' Settembru 1798? _____ (2)
 4. (A) Liema partijiet ta' Malta kienu waqgħu f'idejn il-Maltin sa l-4 ta' Settembru? _____ (1)
(B) Liema partijiet ta' Malta baqgħu f'idejn il-Franċiżi. _____ (2)
 5. (A) Għid għaliex il-perjodu Sett 1798 – Sett 1800 ma kienx żmien sabiħ la għall-Maltin u lanqas għall Franciżi? _____ (2)
(B) u b'liema kelma partikulari huwa magħruf dan l-żmien. _____ (2)
- (19 –il marka)

Ġ. Ikteb komponent fuq waħda minn dawn li ġejjin.

- 1) Il-Knisja ta' San Ġwann u l-opri ta' l-arti li hemm fiha.
- 2) Il-Fortifikazzjonijiet li nbnew mill-kavallieri biex isaħħu d-difiża tal-Port il-Kbir fis-seklu 17 (1600 – 1699)
- 3) Id-Difiża tal-Kosta fi żmien l-Ordni.
- 4) Immagina li kont tgħix f' Malta fid-9 ta' Ġunju 1798. Iddeskrivi dak li rajt f'pajjizek bejn id-9 u t-12 ta' Ġunju 1798?
- 5) X' jwassal biex il-Maltin jirvellaw kontra l-Franċiżi?

(20 marka)